

Pisztrángos a patak?

Fotó: Kiss Teodóra

Dr. Szinetár Csaba biológus, főiskolai tanár Szombathelyen, a Savaria Múzeumnál lévő Gyöngyös-hídon. A patak ősi halairól beszélt

Körkép (nm) – Dr. Szinetár Csaba biológus, főiskolai tanár többször is vitába szállt horgászokkal a Gyöngyös patak érdekében.

A Gyöngyös a Rába bal oldali mellékveze. Vörösvágás közelében ered, Kőszeg ma-

gasságában éri el Magyarországot, ahol délnek fordul. Szombathelyt érintve már újra keleti irányban folyik tovább, Vasszécsenytől pedig észak-keletnek tartva Sárvárt veszi célba, majd a Rábába torkollik. Magyarország legkiválóbb pisztrángos vizeként tartják számon, mert alacsony

SMS-véleményvonal
**SZÓLJON HOZZÁ
ÍRÁSUNKHOZ!**
SMS-számunk: VN 06-91-33-10-33
Üzenetét VN (szóköz) jellel kezdje!

a vízhőmérséklete. A horgászok szerint szinte minden pontja ideális domolykózó és pisztrángozó terep mestersé-

ges környezetben és szabályozatlan partok között is. Lukács házában „Sebes pisztráng” tanösvényt létesítettek.

Dr. Szinetár Csaba biológus, főiskolai tanár szerint a pisztráng betelepítése nem tett jót a Szombathelyen átfolyó pataknak. (Részletek az 5. oldalon)

Körkép – Savariával egyidős patakunk a Gyöngyös. Emlékeznek rá, amikor a textilgyárak miatt vörös volt a vize? Vagy amikor a sajtóban gyakran olvashattuk, hogy benne él a legtöbb pisztráng hazánkban? Milyen állapotban van ma?

Szombathely két zöld folyója a Perint és a Gyöngyös. Nagy a jelentősége a Gyöngyösnek, mert jó vízminőséget szállít Vas megyébe. A kiváló forrásvizek mellett bőséges alpesi csapadékot hoz a Kőszegi-hegység északi oldaláról, aztán felveszi a Szerdahelyi patak vizét, és mivel többnyire árnyékos helyeken halad, megőrzi a jó vízminőséget. A rómaiak is felismerték jelentőségét, amikor Gencsapátnál elágaztatták, mesterséges mederbe terelték. De mivel vize nem melegszik fel, Szombathely belvárosának klímájában is jelentős a szerepe.

Előjáróban mondja ezt el dr. Szinetár Csaba biológus, főiskolai tanár, aki már többször is vitába szállt a horgászokkal a Gyöngyös miatt.

– Azt terjesztették a patakról: ez Magyarország legjobb pisztrángos vize, itt él a legtöbb ebből a halfajból. Per-

Fotó: Kiess Teodóra

Dr. Szinetár Csaba biológus arról beszélt: a Gyöngyös jó vízminőséget szállít Vas megyébe és Szombathely fontos zöld folyója

sze, mert betelepítették a pisztrángot. De értelmetlen volt ez a telepítés – ezt több fórumon is elmondtam –, mert a pisztráng nem maradt meg ezen a szakaszon. Ameddig jelen van, addig nagy károkat okoz.

A biológus elmagyarázza:

a Gyöngyösnek gazdag az ősi halfaunája. A fejes domolykó, a fenékjáró küllő (népi nevén: göbi), vagy a kövi csík, a sújtásos küsz. Az utóbbi három védett faj. Mit csinált velük a pisztráng?

– Elsősorban táplálékkonkurensnek, illetve a fiatal domolykókat elfogyasztja.

A Bükkben, a Szalajka-völgyben is telepítettek pisztrángot. Az ott már a pisztráng csaknem kipusztította az őshonos magyar márnát. Nekünk nem szabadna hagyni, hogy ez történjen! Becsüljük meg a többnyire természetes körülményeket! A minap olyan jó volt látni, amikor Gencsapátnál gyerekek cseresznyével próbáltak fogni domolykót. Ez így

rendben van, mert ezt tették eleik is anno!

Egy kicsit elkanyarodva azt taglaljuk, miben tér el

fejt ki dr. Szinetár Csaba. Aztán tovább latolgatjuk az ismert helyzeteket. Mit élvez ismert vadász, amikor ládákban odaszállítják a vadászat színhelyére a fácat, s csak le kell puffantania? És mit érez a komoly pisztrángozó horgász, amikor a patakban állva műléggel csalizik, eközben odaúszik a lá-

Miben tér el a húsvadász, a húshorgász az igazi vadásztól és horgásztól?

a húsvadász, vagy húshorgász az igazi horgásztól.

– A vadász, a horgász az ember ősi zsákmány ejtési tisztelttel, szeretettel van az állatok, a természetet keres és talál az erdőben, a vízparton, s nem hagy maga után nyomot. Ebben különbözik az állatban csak húst látótól –

bához a pisztráng, mert tóban nevelték, s megszokta: az embertől táplálékot kap.

– Nekünk arra kell törekednünk, hogy a Gayer parknál, vagy a kórházon átfolyó Gyöngyöst őrizzük meg különlegességnek Szombathelyen. Reméljük, a természetközeli szakaszokhoz sem nyúlnak szabályozással – fejezi be a biológus.

VAN SEBES, VAN SZIVÁRVÁNYOS

Magyarországon csak a sebes pisztráng őshonos, de 1885-től a szivárványos pisztrángot is betelepítették az országba. Ma elsősorban az Északi-középhegység, a Bakony és az Alpokalja patakjai jelentik a sebes pisztráng és a szivárványos pisztráng fő előfordulási helyét. A 1990-es években

a Dunántúlon lévő Viszlópatak pisztrángállománya országos hírvő volt, de a környékbeli bauxitbányászat leállítását követően a patak is elapadt. Szilvásváradon, a Szinva-patak völgyében 1933-tól alapított tenyészet tartja fenn a hazai állományt, a telepített populációt.